

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-02-27
Besvaras senast
2019-03-06 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:317 Marknadsföring av snus och andra tobaksvaror på internet

Den 12 december fattade riksdagen beslut om regeringens proposition 2017/18:156 *Ny lag om tobak och liknande produkter*. Propositionen hade flera brister och grundläggande problem. Särskilt problematiskt var att regeringen inte hade beaktat skillnader i skadeverkningar mellan olika tobaksprodukter. Tobakspolitiken bör syfta till skademinimering, och åtgärder i form av till exempel olika typer av förbud eller andra insatser för att minska tobaksbruket och dess skador behöver vara proportionerliga. På alla dessa punkter hade propositionen brister.

Att röka är livsfarligt, vilket motiverar en mycket stram lagstiftning. Att snusa är knappast det. Tvärtom pekar våra svenska erfarenheter på att snuset har bidragit till att minska de tobaksrelaterade skadorna. Många svenskar har fimpat och i stället valt det betydligt mindre skadliga snuset. I dag har Sverige EU:s lägsta tobaksrelaterade dödlighet. Mot den bakgrunden var vi moderater mycket kritiska till att regeringen ville detaljreglera det svenska snuset och kraftigt försvåra såväl försäljningen som marknadsföringen av snus. På flera punkter var en majoritet i riksdagen av samma uppfattning som Moderaterna och kunde därmed sätta stopp för flera av regeringens förslag. Bland annat avtog riksdagen regeringens förslag om att förbjuda självbetjäning. Snusare ska även fortsättningsvis kunna plocka och välja sin snusdosa.

Ett annat förslag i regeringens proposition som en riksdagsmajoritet riktade skarp kritik mot rörde förslaget om marknadsföring av tobaksvaror på internet. På grund av regeringens förslag försvåras handeln med tobak på internet kraftigt. Detta då webbutiker enligt propositionens förslag inte ska få lov att visa bilder på de förpackningar som man säljer. Det innebär i praktiken också en diskriminering av webbutiker i förhållande till fysiska försäljningsställen. En webbutik kan dock ansöka om ett så kallat utgivningsbevis i syfte att få hemsidan skyddad av yttrandefrihetsgrundlagen. Då blir marknadsföringen nämligen tillåten. Detta är dock ett krånglig och osäkert sätt för webbhandlare att få möjlighet att visa upp sina produkter. En riksdagsmajoritet ansåg därför att en tobakslagstiftning som i praktiken diskriminerar webbutiker i förhållande till fysiska försäljningsställen inte bör införas. Därför gjorde riksdagen på bland annat Moderaternas initiativ ett tillkännagivande om att regeringen senast den 19 mars i år skulle återkomma till riksdagen med lagförslag om marknadsföring av tobaksvaror på internet. Vad riksdagsmajoriteten mer explicit gav regeringen i uppdrag att återkomma med var ett lagförslag som gör det tillåtet visa bilder

på tobaksförpackningar, till exempel snusdosor, på en webbsida för handel på internet, trots att det inte har utfärdats något utgivningsbevis.

Den 20 februari presenterade regeringen sin förteckning över de propositioner som regeringen avser att lämna till riksdagen under återstoden av riksmötet. I denna förteckning fanns det inte någon proposition om marknadsföring av tobaksvaror på internet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Varför finns det ingen proposition om marknadsföring av tobaksvaror på internet uppsatt på regeringens förteckning över propositioner som regeringen avser att lämna till riksdagen under återstoden av riksmötet när riksdagen har uppmanat regeringen att återkomma med förslag senast den 19 mars i år?

.....

Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren